

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 41014**Nom:** Aplicacions professionals de la investigació històric-artística**Cicle:** Màster Universitari Oficial**Crèdits ECTS:** 6**Curs acadèmic:** 2025-26**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
2014 - Màster Universitari en Història de l'Art i Cultura Visual	Facultat de Geografia i Història	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2014 - Màster Universitari en Història de l'Art i Cultura Visual	Aplicacions professionals de la investigació històric-artística	OPTATIVA

COORDINACIÓ

BESO ROS ADRIAN

RESUM

Aquest mòdul pretén introduir l'estudiant en les aplicacions del coneixement historicoartístic a través d'una aproximació acadèmica, per quant emprà un model d'aprenentatge centrat en l'adquisició de coneixements i habilitats dirigides pel professor/a en l'aula; mentres que el mòdul 6 de Pràctiques externes ofereix la possibilitat d'integrar-se en un entorn laboral real i adquirir una experiència directa sobre algunes de les àrees en què són requerits els coneixements especialitzats que proporciona el Màster.

La presència d'ambdós mòduls té com a objecte que el futur egressat/da conega les aplicacions professionals del coneixement avançat i de la investigació en l'àmbit de les arts i el patrimoni, deixant a la seua elecció si ho fa d'una manera més teòrica o més pràctica. No obstant això, en coherència amb l'orientació prioritària del màster, el seu valor en crèdits és inferior al de resta de mòduls en què s'estructura el pla d'estudis.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No es requereixen coneixements previs

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Capacitat didàctica per transmetre i fomentar el coneixement i el gaudi de l'art en els àmbits educatius, professionals i socials.

Capacitat per dissenyar un projecte integral de gestió d'un bé artístic, des de la seua catalogació científica fins a la seua explotació social.

Capacitat per distingir les diferents actituds ideològiques enfront del patrimoni, els resultats d'aquestes i la seua relació amb les polítiques de gestió.

Capacitat per realitzar treballs professionals específics, dins els perfils de la titulació, en matèria de protecció del patrimoni, indústria cultural, mercat de l'art, institucions culturals, etc.

Capacitat per saber detectar les necessitats i les situacions socials i econòmiques que requereixen l'actuació professional de l'historiador de l'art, aplicant els coneixements i habilitats pròpies de la disciplina.

Comprensió dels distints factors que al llarg del temps intervenen en la recepció, la fortuna crítica i el valor de mercat de les obres i els artistes.

Coneixement de la història i la sociologia del col·leccionisme i de la seua incidència sobre la creació dels artistes i la seua cotització.

Coneixements actualitzats de la història i els problemes de la conservació, criteris de restauració i gestió del patrimoni historicoartístic i cultural.

Coneixement teòric dels fonaments de la museologia i la museografia i capacitat pràctica per aplicar-los en la conservació, l'exhibició i la gestió de col·leccions.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Aspectes socioeconòmics del patrimoni històric-artístic.

2. Relacions entre educació superior, investigació i professionalització

3. La Història de l'art i la seua didàctica en els diferents nivells educatius i en l'entorn museogràfic

4. Interpretació i difusió del patrimoni. Turisme cultural.

5. Models d'anàlisi dels béns culturals. Instruments d'estudi, protecció i conservació

6. Agents i polítiques de gestió del patrimoni històric artístic

7. Sociologia de la política cultural i artística

8. Museologia, museografia i colleccionisme

9. Gènesi, funcions i desenvolupament d'una exposició. Comissariat d'exposicions.

10. L'exposició temporal com a difusió de la investigació històrica i la creació artística.

11. El catàleg com a vehicle de difusió científica.

12. La investigació històric-artística aplicada a la conservació dels béns culturals.

VOLUM DE TREBALL (HORES)**ACTIVITATS PRESENCIALS**

Activitat	Hores
Tutories	4,50
Teoria	33,50
Seminari	7,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	50,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	40,00
Estudi i treball autònom	0,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	15,00
Total hores	105,00

METODOLOGIA DOCENT**ACTIVITATS PRESENCIALS**

a) Classes teòriques participatives, en funció del caràcter de l'assignatura. Exposició dels continguts per part del professor/a amb la participació de l'alumnat.

b) Classes pràctiques o seminaris, en funció del caràcter de l'assignatura. S'ofereixen diversos seminaris que compten amb la participació de professionals que abasten les diferents eixides laborals de la Història de l'Art. S'aspira a establir una relació efectiva entre els coneixements teòrics i la seua aplicació pràctica (descripció, anàlisi e interpretació cultural de les manifestacions artístiques, estudi de casos, aplicació de la terminologia específica, anàlisi i comentari de la historiografia i fonts).

c) Activitats complementàries, treball de camp i tutories, en funció de caràcter de l'assignatura. Activitats en què el professor/a dirigeix el treball autònom de l'estudiant i resol les dificultats que aquest li plantege.

TREBALL AUTÒNOM DE L'ESTUDIANT

Recerca i selecció de bibliografia i altres fonts, preparació de les classes i activitats, lectures recomanades, estudi dels continguts per a les proves escrites, redacció de les memòries i treballs pràctics, confecció dels portafolis, etc.

Les ensenyances de postgrau en la Universitat de València estan integrades en la plataforma d'ensenyança a distància denominada "Aula virtual", que constitueix un recurs de primer orde per a la formació dels estudiants, complementari de les classes teòriques o pràctiques, els seminaris i la resta d'activitats

complementàries. A través d'aquesta plataforma docents i estudiants poden mantindre una comunicació permanent, programar activitats acadèmiques i disposar de materials, documents i qualsevol classe d'informació referida als respectius cursos, així com revisar i qualificar les tasques formatives dels estudiants.

AVALUACIÓ

L'avaluació global del mòdul s'estructura de la manera següent:

11. Treball pràctic individual i/o en grup (50%). Treball individual i/o en grup, escrit i/o oral, on s'avaluen:

- Adquisició d'habilitats de busca bibliogràfica i informació.
- Domini de la bibliografia general i específica de les distintes matèries.
- Capacitat d'argumentació i presentació d'un discurs ordenat i coherent.
- Elaboració d'anàlisi i propostes d'interpretació de l'obra d'art.
- Adquisició d'una metodologia científica pròpia de la Història de l'art aplicada a les pràctiques professionals dels distints àmbits relacionats amb l'art i el patrimoni.
- Adquisició de coneixements instrumentals aplicats a la Història de l'art.
- Destresa en l'aplicació pràctica de les exigències formals d'un treball científic.

2. Portafolis (30%). Recopilació dels treballs de l'estudiant al llarg del curs que permet implicar el procés d'aprenentatge i l'avaluació contínua de:

- Coneixements aplicats a la solució de problemes.
- Capacitat per localitzar informació i per plantejar i resoldre problemes en entorns nous.
- Habilitats en progrés al llarg del curs.
- Motivació de l'estudiant i capacitat de superació dels seus èxits.
- Els portafolis i les memòries de seminaris, debats, lectures... no es podran presentar en segona convocatòria.

3. Seminaris, debats, lectures o memòria d'activitats. Recensions, memòries, resums o anàlisi crítica de la bibliografia recomanada i de les activitats complementàries desenvolupades (20%).

S'avaluen:

-Adquisició de coneixements teòrics i pràctics transmesos.

-Comprensió de la bibliografia general i específica de l'assignatura.

-Capacitat per a l'elaboració d'informes i/o memòries escrits/es sobre les activitats complementàries, com a visites a museus, exposicions, conjunts arqueològics i monumentals, arxius, col·leccions, galeries, tallers, etc.

-Adquisició d'un esperit analític i crític de la bibliografia i les fonts utilitzades per la Història del Art.

El sistema general de qualificacions seguirà la normativa de la Universitat de València aprovada pel Consell de Govern del dia 30 de maig de 2017 (ACGUV 108/2017).

BIBLIOGRAFIA

- BENITO GOERLICH, D. et alii, Societat i Patrimoni, Universitat de València, Valencia, 2006.
- VV. AA., Anagógé: Desde la Historia del Arte sobre el Patrimonio Cultural Valenciano. Búsqueda de una identidad, Departament d'Història de l'Art de l'Universitat de València, Valencia, 2004.
- JIMÉNEZ, E., Cómo enseñar un museo. IVAM Documentos 14, Generalitat Valenciana, Valencia, 2010.

- TREPAT, J. y MASEGOSA; J. J., Cómo visitar un Museo, Ediciones CEAC, Barcelona, 1991.
- VV. AA. Patrimonio y medios de comunicación, Generalitat valenciana, Valencia, 1998.
- MILLS, J. F., Los conservadores de obras de arte, Madrid, 1977.
- CAPITEL, A., Metamorfosis de monumentos y teorías de la restauración, Madrid, 1988.
- Comité Español de Historia del Arte, El historiador del arte, hoy. (Actas del Simposio, Soria, 10 y 11 de octubre de 1997), Soria, 1998.
- GUTIÉRREZ USILLOS, A., Museología y documentación: criterios para la definición de un proyecto de documentación en museos. Gijón, 2010.
- BELDA NAVARRO, C.; MARÍN TORRES, M^a. T. (eds.), La museología y la historia del arte, Murcia, 2006.
- ALONSO FERNÁNDEZ, L., Museología y museografía, 2^a ed., Barcelona, 2001.

- MARÍN TORRES, M^a. T., Historia de la documentación museológica: la gestión de la memoria artística, Gijón, 2002.
- ARANGO GÓMEZ, D. L.; DOMÍNGUEZ HERNÁNDEZ, J.; FERNÁNDEZ, C. A., La crítica de arte entre el multiculturalismo y la globalización, Medellín, 2008.
- RUIZ DE LA CANAL, M^a. D., El conservador-restaurador de bienes culturales: Historia de la profesión, Madrid, 1999.
- GONZÁLEZ VARAS, I., Conservación de bienes culturales: teoría, historia, principios y normas, Madrid, 1999.
- COSSIO, S.; ALONSO, I.; RICO J. C., La exposición de obras de arte: reflexiones de una historiadora, una artista y un arquitecto, Madrid, 2009.
- CALDERÓN ROCA, Belén: «La participación de la Historia del Arte en la conservación del patrimonio urbano: un reto para el presente» en Boletín de Arte , 23 (2002), p. 383-404.
- CASTILLO RUÍZ, José y GÓMEZ JIMÉNEZ, José Javier: «Propuesta para una reglamentación legal de la actividad profesional de la historia del arte en el campo de la protección del patrimonio histórico» en e-rph. Revista electrónica de patrimonio histórico, 5 (2009).

- GARCÍA CUETOS, Mª Pilar: «El papel del historiador del arte en los procesos de intervención en el patrimonio» en Historia del Arte y Bienes Culturales , Sevilla, 1998, p. 56-62. .
- FONTENLA SAN JUÁN, Concepción: «La Historia del Arte, una ciencia al servicio del conocimiento del monumento» en AA.VV.: Arte e identidades culturales: Actas del XII Congreso Nacional del CEHA, Oviedo, 1998, p. 453-462.
- HERNÁNDEZ MARTÍNEZ, Ascensión: « ¿Qué hace una chica como tú en un sitio como éste? (Algunas reflexiones acerca de la relación entre la Historia del Arte y el Patrimonio cultural)» en Artigrama, 15 (2000), p. 543-564.
- QUEROL, María Ángeles: Manual de gestión del patrimonio cultural. Madrid, Akal, 2020.
- CASTILLO RUIZ, J., Los límites del patrimonio cultural. Principios para transitar por el desorden patrimonial. Madrid, Cátedra, 2022.